

Ministerie van Defensie
T.a.v. Minister R.P. Brekelmans
Postbus 20701
2500 ES DEN HAAG

Datum

1 juli 2025

Zaaknummer

2023-015819

Onderwerp

Gelderse Reactie voorlopige
wetsvoorstel Wet op de
Defensiegereedheid

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 2

Geachte heer Brekelmans,

Op 6 juni 2025 is het voorlopig wetsvoorstel voor de Wet op de Defensiegereedheid (Wodg) vrijgegeven voor internetconsultatie. Met deze brief brengt de provincie Gelderland haar reactie onder uw aandacht.

Het wetsvoorstel heeft als doel het verzekeren van de gereedheid van het militair vermogen van de krijgsmacht, onder andere door vereenvoudiging van bestaande regels. Dit wordt geregeld via een vrijstelling voor het Ministerie van Defensie en aanverwante ministeries, onder meer door het inzetten van een algemene maatregel van bestuur, het verlenen van ontheffingen of het toepassen van versnelde procedures. Daarmee is Defensie bij gereedstellingsactiviteiten niet langer gehouden aan bijvoorbeeld bestaande stikstof- en natuurregels, en kunnen bevoegdheden van de provincie in de fysieke leefomgeving opzij worden geschoven.

De publicatie van dit wetsvoorstel heeft ons verrast. De inhoud kan worden gelezen als een bestuurlijke oekaze, met potentieel vergaande gevolgen. Zo dreigt de Veluwe verder op slot te worden gezet doordat Defensie zorgt voor extra stikstofdepositie op dit al zwaarbelaste gebied. De provincie Gelderland heeft er begrip voor dat Defensie in deze tijd snel aan de slag moet kunnen met de uitvoering van haar opgaven en daarvoor de ruimte nodig heeft om 'van de kant te komen'. Tegelijkertijd is het voor ons niet acceptabel dat hiermee structureel een vrijbrief voor stikstof wordt gecreëerd. Het voorstel trekt daarmee een zware wissel op de toch al complexe stikstofcompensatie die van andere sectoren op en rond de Veluwe wordt gevraagd – compensatie die op dit moment feitelijk onmogelijk lijkt. Dit brengt het risico met zich mee dat het zorgvuldig opgebouwde maatschappelijk draagvlak voor meer Defensie in onze provincie verdwijnt.

Wij zijn van mening dat met deze bestuurlijke ruimte ook een grote verantwoordelijkheid gepaard gaat. Deze vraagt om een gepaste inzet van bevoegdheden, met aandacht voor proportionaliteit, zorgvuldigheid – waaronder het tijdig meenemen van medeoverheden – en behoorlijk bestuur. In het wetsvoorstel stelt Defensie dat de spelregels rondom een veilige en gezonde leefomgeving zijn ingericht voor vredestand en dat deze regels de uitvoering van het Nationaal Programma

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

1 juli 2025

Zaaknummer

2023-015819

Blad

2 van 2

Ruimte voor Defensie (NPRD) belemmeren. Tegelijkertijd wordt in het NPRD juist gesteld dat Defensie conform diezelfde spelregels handelt.

Het College van Gedeputeerde Staten van Gelderland is van mening dat tussen deze, op het eerste gezicht, tegengestelde signalen een verbinding moet worden gelegd. Beide signalen bevatten een waarheid in zich en behoeven evenredige aandacht. Ook in tijden van grotere oorlogsdreiging blijft een veilige en gezonde leefomgeving noodzakelijk – met ruimte voor een dak boven je hoofd, voedselproductie en een draaiende economie.

Om deze verbinding vorm te geven verzoeken wij u om op korte termijn op hoog ambtelijk niveau met Defensie om tafel te gaan. Doel hiervan is te komen tot bestuurlijke afspraken gericht op:

- een schonere Defensie op de Veluwe in brede zin (inclusief aandacht voor neveneffecten op mobiliteit en economie),
- slimmer natuurbeheer door Defensie en;
- het voorkomen van afwenteling van de stikstofopgave op andere sectoren.

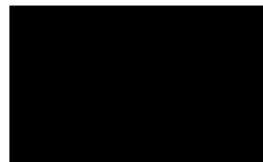
Deze inzet is wat ons betreft noodzakelijk om uiteindelijk ook het draagvlak in de samenleving voor meer Defensie in onze provincie te behouden. Wij vertrouwen erop dat u onze zorgen serieus neemt en op korte termijn bereid bent hierover in gesprek te gaan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Daniël Wigboldus
Commissaris van de Koning

Johan Osinga
Secretaris